

на оно што се догађа у туђини, европска јавност гледа у поступању Албанаца покушај једног великог свесног националног покрета за националну независност. Али таквом тумачењу, које пипа по површини појава, противуречи оно што је пре неколико недеља речено на овим листовима („Судбина Албаније“ у Бр. 20. часописа „Дајче Политик“) о плановима италијанскога империјализма у Арбанашкој, а пре свега о социјалној суштини албанскога народа*. Оно што Лашпрехт доказује да код Германа, пре округло две хиљаде година, не може бити говора о ма каквом облику какве генеолошки

* Та расправа побудила је недопадање комунистичкога листа „Социјалистичка Зора“, који излази у Скопљу. У име „велике мисли Федеративне Балканско-Дунавско-Совјетске Републике, која се даје остварити само диктатуром пролетаријата тих земаља“ тај лист громко осуђује предлог, да се управа Албанијом привремено и под заштитом Савеза Народа, што он обоје прећуткује, повери њеном југословенском, бугарском и грчком суседу. Кад „Зора“ при том свечано посведочава зрелост Ариута за „Совјетску Заједницу са осталим балканским народима“ и ову везује за комунистичку странку Југославије, која се бори и за слободу албанскога народа, таква простодушност подсећа на суд Карла Маркса о Бакуниновом панславистичком прогласу од год. 1848: „О сметњама, које стоје у истини на путу таквом општем ослобађању, о тако скривљеним степенима цивилизације и о тиме условљеним исто тако различним потребама појединих народа нема ни говора. Реч слобода све то замењује. О стварности у опште нема речи или, у колико она можда долази у обзир, она се представља као нешто што апсолутно ваља одбацити и што су пронавољно створили деспотски конгреси и дипломате“. Маркс није превао ни од тога, да говори о „руинама народа“, чије је само постојање већ собом протест противу велике историјске револуције, и сигурно би се грдно изненадио да му се причало о зрелости